

Zitting 1975-1976

13 671 (R 1009)

Overeenkomst inzake het vervoer van lijken; Straatsburg, 26 oktober 1973

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 21 oktober 1975. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of de Gevolmachtigde Minister van Suriname te kennen worden gegeven uiterlijk op 20 november 1975.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 oktober 1975

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse en de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 26 oktober 1973 te Straatsburg tot stand gekomen Overeenkomst inzake het vervoer van lijken (Trb. 1975, 95).¹

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor Nederland en voor Suriname gevraagd.

Aan de Gouverneur van Suriname is verzocht hogergenoemde stukken op 21 oktober 1975 over te leggen aan de Staten van Suriname.

De Gevolmachtigde Minister van Suriname is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
J.M. den Uyl

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden.

TOELICHTENDE NOTA

Bij de wet van 26 april 1940, Stb. 23, werd goedgekeurd de op 10 februari 1937 in Berlijn tot stand gekomen Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van lijken. Deze overeenkomst was ook door Nederland ondertekend. De gewoonlijk spoedig na goedkeuring volgende bekrachtiging van de overeenkomst bleef evenwel, ten gevolge van de kort daarop ingetreden oorlogstoestand, achterwege. Ook na de oorlog heeft zodanige bekrachtiging niet meer plaatsgevonden.

Daaraan bestond, voor wat Nederland betreft, overigens ook geen behoefte, omdat de in Nederland geldende, in het algemeen eenvoudiger wettelijke regeling voldoende werd geacht. In de praktijk werden overigens transporten als hier bedoeld waarbij aan de eisen van de overeenkomst was voldaan, over de grens zonder meer toegelaten. Voorts bestaat ten aanzien van transporten binnen het Beneluxgebied een afzonderlijke, zeer eenvoudige regeling, waardoor deze transporten vrijwel worden gelijkgesteld met binnenlands vervoer. (Artikel 5, lid 2, en 7, lid 2, van het Koninklijk besluit van 18 oktober 1869, Stb. 162)

In de loop der jaren werden vooral door het in bijzondere mate toegenomen aantal gevallen van vervoer van lijken van het ene land naar een ander steeds meer praktische bezwaren ondervonden van de op zich zelf nog vrij omslachtige voorschriften, die in de Internationale Overeenkomst van Berlijn waren vervat. Op initiatief van Zweden werd deze zaak dan ook aan het eind van de zestiger jaren in het kader van de Raad van Europa aan de orde gesteld. Dit leidde ertoe, dat de Europese Commissie voor de Volksgezondheid van de Raad van Europa zich aan het opstellen van een nieuwe, eenvoudigere overeenkomst zette. Het resultaat daarvan was, dat op 26 oktober 1973 in Straatsburg de onderhavige overeenkomst voor ondertekening werd opgesteld.

In de overeenkomst verplichten de partijen zich ertoe, ten hoogste de bepalingen van de Overeenkomst voor het vervoer van lijken van het ene land naar het andere toe te passen, en derhalve geen verder gaande eisen daaraan te stellen (Artikel 2, lid 1). Wel blijft de mogelijkheid open, bilateraal tot eenvoudigere regelingen te komen, dan in de overeenkomst is voorzien (Artikel 2, lid 2), waarbij met name aan vervoer van lijken in grensstreken is gedacht. Deze bepaling is met name voor Nederland van belang met het oog op de bovengenoemde zeer eenvoudige regelingen ter zake voor het vervoer van lijken in het Beneluxgebied.

Het behoeft geen nadere toelichting, dat het doen gelden van een zo uniform mogelijke, eenvoudige internationale regeling, die aan het internationale vervoer van lijken niet meer belemmeringen in de weg legt dan uit een oogpunt van de in het geding zijnde belangen noodzakelijk is, aanbeveling verdient. De overeenkomst voorziet daarin. Zij betekent ten opzichte van de Berlijnse overeenkomst van 1937 een belangrijke vereenvoudiging, hetgeen uit de tekst – die naar het voorkomt geen verdere toelichting behoeft – duidelijk zal zijn.

Te vermelden valt slechts dat, voor wat Nederland betreft – op grond van de overweging, dat de burgemeester van de gemeente waarin het overlijden plaatsvindt, de instantie is, die beschikt over de gegevens welke voor de toepassing van de overeenkomst van belang zijn, en ook overigens voor de hier bedoelde taak de meest aangewezen lijkt – als bevoegde autoriteit, bedoeld in Artikel 8, zal worden aangewezen de burgemeester van de gemeente van overlijden. Bovengenoemd Koninklijk besluit zal in die zin worden aangevuld. In Suriname is de procureur-generaal bij het Hof van Justitie van Suriname aangewezen als bedoelde bevoegde autoriteit.

Voor wat het Koninkrijk betreft zal de overeenkomst alleen gelden voor Nederland en Suriname. De Regering van de Nederlandse Antillen heeft laten weten medegelding van de overeenkomst voor haar land niet wenselijk te achten. Zij baseerde zich daarbij op de volgende overwegingen. In de eerste plaats lijkt de overeenkomst voor toeristisch verkeer in de Nederlandse Antillen weinig betekenis te hebben.

In de tweede plaats werd op de 17e Pan Amerikaanse Gezondheidsconferentie in 1966 een resolutie XXIX aangenomen op grond waarvan de lid-staten van PAHO hun respectieve nationale wetgeving zouden laten aansluiten op de in deze resolutie aangenomen regelen betreffende het internationaal vervoer van lijken.

De in de overeenkomst opgenomen regelen zijn nagenoeg hieraan gelijk. De resolutie van de PAHO heeft geleid tot een wijziging van de Antilliaanse Begrafenisverordening (PB 1919, nr. 21 en 1971, nr. 123) hetgeen is gevolgd door een landsbesluit houdende algemene maatregelen ter regeling van het vervoer van stoffelijke overschotten (PB 1975, nr. 46).

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L.J. Brinkhorst

De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
I. Vorrink

De Minister van Binnenlandse Zaken,
W.F. de Gaay Fortman

